

Particuliere financiën

Het bijhouden van de uitgaven en inkomsten vinden de meeste mensen een vervelende en tijdrovende klus, waar ze het nut niet van inzien. Zolang er niet elke maand meer uitgaat dan inkomt, is er niets aan de hand. Problematisch wordt het, wanneer er structureel meer uitgaat dan er inkomt. Veranderde omstandigheden zijn er vaak de oorzaak van. Terugval in inkomen door arbeidsongeschiktheid of ontslag, extra uitgaven door de geboorte van een kind of het eerste kind gaat naar het vervolgonderwijs of aan de studie, maar ook te dure aankopen doen kan vervelende gevolgen hebben.

Het is best nuttig om uitgaven en inkomsten bij te houden en tijdrovend hoeft het niet te zijn. Een eerste stap is het maken van een lijstje, waarop de vaste lasten staan. Dat zijn alle uitgaven die of verplicht zijn of waar je niet direct vanaf kunt. Verplicht zijn bijvoorbeeld wegenbelasting wanneer je een auto hebt, of de ziektekostenpremie. Het abonnement op een tijdschrift hoort ook onder de vaste lasten, omdat het elk jaar of elke maand terugkomt en je een contract voor een bepaalde tijdsduur bent aangegaan. Je kunt er niet meteen vanaf op het moment dat je dat misschien wel zou willen. De bedragen op dit lijstje kun je het beste omrekenen naar maandbedragen om het overzichtelijk te houden.

Daarna volgt een lijstje van de inkomsten. Het verschil tussen inkomsten en vaste lasten is het bedrag waarvan de 'losse' aankopen gedaan moeten worden, ofwel, het bedrag waarvan je moet leven. De boodschappen, drogisterij artikelen, kleine reparaties en andere kleine dingetjes, maar ook de bioscoop en andere leuke dingen. Zit hier onvoldoende ruimte, dan is het zaak om te kijken waar er bezuinigd kan worden: op vaste lasten van zaken die niet noodzakelijk zijn, of goedkoper boodschappen doen en minder uit eten.

Stap 2:

Als je het bovenstaande uitgevoerd hebt, dan heb je de eerste stap gezet in het grip krijgen op je financiën. In dit tweede deel wordt de volgende stap gezet: het bijhouden wat er nou precies inkomt en uitgaat.

Een spreadsheet in Excel met één kolom voor een omschrijving (bv. salaris, telefoon of wegenbelasting) en twee kolommen per maand, één voor in en één voor uit is voldoende. Uitgangspunt is het bankafschrift. Per week invullen wat er is af- en bijgeschreven is niet veel werk en biedt veel voordelen.

Je ziet je saldo met regelmaat, waardoor je kunt voorkomen dat je rood komt te staan.

Je ziet wanneer incasso's fout gaan. Een nutsbedrijf had een periode automatiseringsproblemen, waardoor abonnementsgeld wel een half jaar lang niet geïncasseerd werd. Veel mensen werden vervolgens verrast met een nota van honderden euro's, omdat ze niet in de gaten hadden dat er de voorgaande maanden niet geïncasseerd werd.

Je krijgt een totaal plaatje van wat er allemaal uitgaat per maand en waar je het aan uitgeeft. De contante betalingen staan in dit schema niet uitgesplitst. Alleen je geldopnames zie je terug. Wil je ook hierin overzicht, dan zul bonnen moeten bewaren en deze in een apart kasboek (kan ook in Excel) opnemen.

Veel banken bieden de mogelijkheid om de afschriftgegevens direct te downloaden in een Excel file. Het nadeel hiervan is, dat je ook veel informatie meekrijgt, die voor je overzicht alleen maar storend zijn, zoals rekeningnummers en valutadatum. Het overtypen is niet tijdrovend als je het elke week bijhoudt en zorgt er ook voor dat je bewust met je financiën bezig bent.

Stap 3:

Plannen voor de toekomst.

Je kunt alleen financieel plannen voor de toekomst als je een overzicht hebt van de situatie zoals die nu is. Je begint dus zoals in deel 1 beschreven, met het maken van een overzicht van je vaste lasten en je inkomsten. Als het goed is heb je inmiddels ook wel een beeld van de 'losse' uitgaven.

Deze keer maak je een overzicht met maar 1 kolom per maand. In deze kolom zet je de bedragen die daadwerkelijk in die maand geïncasseerd worden. De premie die maar één keer per jaar in februari geïnd wordt, staat dus in zijn geheel bij februari. De gemeentebelasting die van maart t/m december geïncasseerd wordt, vul je alleen bij maart t/m december in. Hetzelfde doe je voor de inkomsten. Kinderbijslag komt maar één keer per kwartaal, vakantiegeld maar één keer per jaar. Het eindresultaat is een overzicht waarin je rijke en arme maanden kunt herkennen en dure en goedkope maanden. In je plannen kun je hiermee rekening houden en word je nooit verrast door uitgaven waarvan je van te voren kon weten dat ze eraan kwamen. Veel mensen doen in rijke maanden uitgaven die ze zich gezien de arme en dure maanden niet kunnen veroorloven. Het resultaat is rood staan of wachten met betalen, wat weer incassokosten met zich mee kan brengen.

Het maakt niet uit wanneer je begint met het maken van zo'n overzicht, maar aan het begin van elk jaar is een handig moment.